

Становище

от проф. Дарина Зиновиева, Институт за държавата и правото,
БАН

за дисертационен труд на тема:

**АДМИНИСТРАТИВНОПРАВЕН РЕЖИМ НА АТМОСФЕРНИЯ
ВЪЗДУХ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

от докторант: **Регина Иванова Стоилова** за придобиване на
образователна и научна степен „доктор“, научна област „3.
Социални, стопански и правни науки“, професионално направление
„3.6 Право“, специалност: „Административно право и
административен процес“, с научен ръководител проф. д. н. Цветан
Сивков

Уважаеми членове на научното жури,

Била е докторант от 2017г. в ЮФ на СУ „св. Кл. Охридски“. Водила е упражнениа по административно право и процес. Работила е 7 г. в „Ърнст енд Янг“. Сега е Адвокат в областта на опазване на околната сред. Била е процесуален представител по дела в европейски съдилища. Има три публикации , свързани с темата на дисертационния труд.

Анализ на дисертационния труд

Трудът е написан по тема, която е актуална и няма цялостно изследване с фокус правното регулиране на атмосферния въздух, освен отделни спорадични изследвания на автори от доктрината ни.

Систематиката на труда е много добра. Състои се от увод, три глави и заключение. Всяка от главите е разделена на части, обозначени с тематични заглавия и структурирани в точки и подточки. Включени са съдържание, списък на съкращенията, списък с използваната литература.

Авторът изследва темата с подход към задълбочено и детайлно навлизане в темата, като освен доктринерната цел, тя си е поставила и цел - ползи на изследването в практиката.

Авторът коментира, че поради целеното практическо значение, целенасочено изследва практиката на Съда на Европейския съюз и практиката на Европейския съд по правата на човека.

В първа глава „Административноправен режим на качеството на атмосферния въздух“, авторката изследва не само националния правен режим, но и съответни актове на ЕС и на международното право- Женевската конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния. В последователност се спира на отделни въпроси от приложимото законодателство, като напр. въпроси относно правомощията на органите, правата и задълженията на субектите на техни актове и др.

С вещина Регина Стоилова изследва проблема относно практиката на нашите съдилища, според която актовете на компетентните органи не засягат правната сфера на лицата, които

живеят или пребивават на територията на действие на акта. Тя оборва наложилата се практика с добри аргументи и стига до извода, че те гражданите са субекти на административноправния режим на качеството на атмосферния въздух.

С добър правен подход авторката пояснява компетенциите на министъра на околната среда и водите по управлението на качеството, както и новите изменения на закона, като дава свои мнения.

В голяма детайлност е анализирана компетентността на Изпълнителната агенция по околна среда. Изразени са също становища на авторката за оптимизиране на тези правомощия. Разгледани са правомощията на органите на местно ниво и по-конкретно на кмета на общината, общинският съвет и директорът на Регионалната инспекция по околната среда и водите („РИОСВ“).

Специално внимание е отделено на административноправния режим на качеството по отношение експлоатацията на промишлени инсталации. Тя демонстрира изключително детайлни познания в нормативната уредба на този специален правен режим. Успяла е да намери непълноценните правни норми, да аргументира слабостта при правоприлагането и да предложи по-добър вариант за правна уредба. В аргументацията си тя включва анализ на решения на европейски съдилища, които подплатяват нейните изводи.

Приносен характер имат редица нейни изводи. Отличавам анализа на процедурата по изготвяне на националната и на общински програми за качество на атмосферния въздух, в която процедура не се предвижда участието на обществеността. Тя прави паралел с общия административен акт, и достига до извода, че няма тъждественост.

Приносен е анализа на контрола върху актовете, свързани с качеството и разделянето на този контрол в три групи- контрол спрямо подзаконовите административни актове и спрямо административните ненормативни актове; контрол спрямо изпълнението на административните актове в сферата на качеството и административнонаказателна отговорност.

Правилни са изводите, че основно контролът е съдебен, но следва да се преосмисли правото на достъп, с оглед на съдебна практика, която авторката подлага на доктринерна критика.

Принос е извършеното тълкуване на множество неясни правни норми, които усложняват правоприлагането в тази сфера на управление.

Критични бележки: Авторката може да разгледа по-подробно правната характеристика на така нар. програми и оперативни планове, като аргументира дали те са гъвкаво право, или имат нормативно значение, или друг тип.

В цялостност, Регина Стоилова има много добро ниво на правен изказ, борави свободно с правната материя, предмет на изследването. Проличава познаването ѝ в изключителна детайлност, с оглед нейната специфика. Трябва да се подчертае нейния стремеж към изследване на проблемите и отбягване на преразка на нормативната уредба.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Съгласно приложимото законодателство, считам, че дисертационният труд на **Регина Иванова Стоилова** отговаря на изискванията и заслужава **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка, с оглед на което

предлагам на научното жури да присъди научната степен „доктор” на **Регина Иванова Стоилова** в научна област „3. Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „3.6 Право“, специалност: „Административно право и административен процес.

3.11..2024г.

проф. Дарина Зиновиева